

Brussel, 19 juli 2017

Advies 2017/13

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Hervorming van het beginsel van eenheid van loopbaan

Aan het Comité wordt voor advies een wetsontwerp voorgelegd dat het beginsel van eenheid van loopbaan hervormt. De tekst is een iets gewijzigde versie van een wetsontwerp dat eerder voor advies aan het Comité werd overgemaakt en dat voorziet dat in de toekomst pensioenrechten zouden kunnen worden toegekend voor tijdvakken die als zelfstandige werden gepresteerd en die de eenheid van loopbaan overschrijden. Voor de kwartalen die werden gelijkgesteld met een periode van beroepsbezigheid als zelfstandige zou volgens de initiële ontwerp tekst geen pensioen kunnen bekomen worden eens de grens van de eenheid van loopbaan overschreden werd. Het huidige ontwerp wijzigt dit. Het bepaalt dat op deze dagen het huidige beginsel van eenheid van loopbaan zal worden toegepast door de 14.040 meest voordelige voltijdse dagequivalenten te weethouden.

Aan het Comité wordt voor advies een voorontwerp van wet voorgelegd dat het principe inzake eenheid van loopbaan hervormt. De tekst vormt een licht gewijzigde versie van een voorontwerp dat eerder reeds voor advies aan het Comité werd voorgelegd¹.

1 Het initiële voorstel

In februari 2017 had het Comité een advies uitgebracht over een eerste voorontwerp van wet tot hervorming van het beginsel van eenheid van loopbaan in de pensioenregeling voor zelfstandigen. Voortaan zouden pensioenrechten kunnen worden toegekend voor de VTE die als zelfstandige werden gepresteerd en de eenheid van loopbaan overschrijden.

De kwartalen die gelijkgesteld werden met een periode van beroepsbezigheid als zelfstandige gelegen na de overschrijding van de eenheid van loopbaan, zouden daarentegen geen pensioenrecht openen zodra de eenheid van loopbaan is bereikt. Om te bepalen wanneer de eenheid bereikt wordt en in welke regeling voor de boventallige VTE pensioenrechten zullen worden toegekend, werd de volgende werkwijze voorgesteld:

- men vertrekt eerst van een globale loopbaan van 14.040/14.040^{ste};
- vervolgens brengt men hiervan de VTE in mindering die in een andere pensioenregeling zijn ingeschreven dan die van de werknemers en die van de zelfstandigen;

¹ Cf. Advies 2017/03 'Hervorming van het beginsel van eenheid van loopbaan' (februari 2017)

- daarna worden de VTE als werknemer en als zelfstandige in mindering gebracht. De volgorde waarin dit gebeurt, is afhankelijk van de chronologie van deze tijdvakken in de globale beroepsloopbaan. De oudste tijdvakken (oudst in geschreven dag) worden eerst in aanmerking genomen, de meest recente het laatst en dit tot de grens van 14.040 VTE bereikt is. Wanneer in een bepaald kalenderjaar meer dan 312 VTE werden gepresteerd, bijvoorbeeld in geval van de gelijktijdige uitoefening van een beroepsactiviteit als werknemer met een zelfstandige nevenactiviteit, zullen voor dat jaar niettemin maar maximaal 312 VTE in mindering worden gebracht².
- voor de boventallige VTE die werden gepresteerd als zelfstandige en waarvoor bijdragen werden betaald, zullen rechten in het pensioenstelsel voor zelfstandigen worden toegekend.

Het nieuwe systeem zou ook van toepassing worden op het overlevingspensioen en op de overgangsuitkering.

2 De nieuwe ontwerptekst

Het voorontwerp van wet dat thans aan het advies van het Comité wordt voorgelegd, wijzigt het initiële voorstel uitsluitend voor wat betreft het in aanmerking nemen van de gelijkgestelde kwartalen na de overschrijding van de eenheid van loopbaan. Voor deze dagen wordt het huidige beginsel van eenheid van loopbaan toegepast door de 14.040 meest voordelige voltijdse dagequivalenten te weerhouden. Deze gelijkgestelde dagen die de 14.040ste dag overschrijden zullen dus geen opbouw van bijkomende pensioenrechten genereren³.

De maatregel zal van toepassing zijn op de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten vroegste ingaan op 1 januari 2019, met uitzondering van de overlevingspensioenen berekend op basis van rustpensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten laatste op 1 december 2018 ingegaan zijn.

3 Budgettaire impact van de voorgestelde hervorming

Het actuaariaat van de DG zelfstandigen heeft de budgettaire impact berekend van het herziene voorstel voor de eerstvolgende jaren. De kostprijs verhoogt progressief en bedraagt op kruissnelheid, in 2059, 28 miljoen euro vóór het fiscale terugverdieneffect en 14.763.145 euro na het fiscale terugverdieneffect. Nadien is de kostprijs constant.

² Voor de toekenning van de pensioenrechten zal wel het volledige aantal gepresteerd VTE in aanmerking worden genomen (in zoverre aan de vereiste bijdragevoorwaarden voldaan is).

³ Het ontwerp van tekst voorziet erin dat de gelijkgestelde dagen na de 14.040e dag (die overeenstemt met de eenheid van loopbaan) minder voordelige dagen kunnen vervangen bij de berekening van het pensioen.

Tabel 1. Geraamde kostprijs van het nieuwe voorstel inzake de herziening van het principe van eenheid van loopbaan, in EUR

	2019	2020	2021	2022	2023	2030	2059
<i>Kostprijs per jaar vóór het fiscale terugverdieneffect</i>	712.504	2.121.735	3.513.995	4.888.047	6.242.381	15.047.689	28.083.345
<i>Kostprijs per jaar na het fiscale terugverdieneffect</i>	374.557	1.115.376	1.847.273	2.569.599	3.281.560	7.910.426	14.763.145

Bron: Actuariaal DG Zelfstandigen

4 Advies van het ABC

Het Comité brengt een positief advies uit aangaande het voorontwerp van wet dat voor advies aan het Comité wordt voorgelegd.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 19 juli 2017:

**Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris**

**Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter**